

Ramazan

Ramazan, evvelâ, seksen kûsur senelik bir ömr-ü manevî kazandıran ve bütün hayır ve bereketi, feyiz ve kemalâtı içine alan en mübarek aydır. Çünkü bütün zat ve sıfât-ı ilâhiyenin kemalâtını ihata eden Kur'an bu mübarek ayda nazil olmuştur. Bu bakımdan, bu ay mağfiret ve rahmet ayı olmuştur.

Ramazan, nurefşan bir aydır. Feyzinin serpildiği her haneyi namütenahi envâra garkeder.

Orucun sayısız hikmetleri vardır. Nimet-i İlahiyeye şükretmeye, içtimaî hayata, şahsî hayata, nefsin terbiyesine, intibah ve istiğfara,... bakan hikmetleri gibi.

Gündüzün oruçlu olduğundan hiçbir şeye el uzatamayan bir insan; bu nimetler benim mülküm değil, benim çok şefkatli ve merhametli Rabbimindir. Ben bunları tasarrufatta hür değilim; demek başkasının malıdır ve in'âmıdır. O'nun emrini bekliyorum... diyerek nimeti nimet bilir ve bir şükr-ü manevî eder.

Şu halde, kendini her şeyi yapmada hür ve müstakil zanneden, herşeyi kendi mülkü sanıp istediği gibi tasarruf edebileceği vehmine kapılan mağrur bir nefsin gururu ancak oruçla kırılır, gafleti ancak açlıkla dağıtılır. Böylece insan aczini, fakrını, zaafını anlar; mal sahibi olmadığını bilir.

Ramazanda birçok gafiller de intibaha gelir. Tövbe ederek artık günahlardan vazgeçer. Namaz ve niyaza döner. Dergah-ı İlâhiyeye teveccüh eder. Secdeye huşu ile kapanır, sürûla başını kaldırır.

Oruç, içtimaî hayat içinde önemli bir yer tutar. Meselâ, zengin bir insan aç kalmakla fakirin halini daha iyi anlar. Onlara şefkat eder, yardım elini uzatır. Buna karşılık, fakir de zengine hürmet eder. Derken, zengin-fakir arasında tam bir kardeşlik, muhabbet ve hürmet tesis olunur. İçtimaî hayat, bir sükûn ve istikrar içinde cereyan eder, sürekli bir âhenk kazanır.

Orucun, insanın nefis ve iradesini terbiyede çok mühim ve yüksek bir tesiri vardır. Oruçlu kimse, aczini bilir, fakrını derkeder, zaafını anlar, herşeyi yapmada serbest olamayacağı hakikatini kavrar. Herşeyi kendi mülkü sanarak istediği gibi tasarruf edemez. Nefsinin gururunu ancak oruçla kırar. Bu sayede nefsini dize getirir, Allah'a teslim olur, tevekkül eder, O'nun hıfzına sığınır, huzur bulur.

Peygamberimiz (A.S.V.):

"Oruç, oruçlu ile dünya hırsları arasına çekilen bir perdedir. Bu perde oruçluya kötülük yüzünü göstermez. Onun gönlünü fena

sarsıntılardan korur."

buyurmuştur. Şu halde, hakikî bir oruçlu behimî arzularından sıyrılır, kötü sözler sarfetmez. Elini, dilini ve öteki bütün azalarını günahlardan korur. Kendisiyle uğraşanlara mukabele-i bilmisilde bulunmaz. Ben oruçluyum, der, geçer.

Oruç tutanın şahsı, kötü huylardan zamanla temizlenir, hak ve hakikati görmeye mani olan perdeler önünden kalkar, tedricen melekîyet mertebesine doğru yükselir, hem kendisi için, hem de beşeriyet için en hayırlı bir uzuv olur. Oruç, ruhun gıdasıdır. İbadetle, oruçla ruhlarını kuvvetlendirenler şüphe yok ki, hayvanı hallerden daima uzak kalırlar. Demek oluyor ki, oruç şehveti kırar, nefsi dizginler ve mağlup eder. İnsanı serkeşlikten men eder. Süflî arzuların pespayeliğini, gurur ve kibrin kofluğunu gösterir. Hayatın lezzetini tattırır, kalbin Allah'a incizabını arttırır. Oruçluya melekî bir zevk-ü safa bahşeyler.

Buna karşılık, oruç tutan mü'minde fazilet hisleri, kendisini, hakiki Ma'bud olan Allah'a bağlayan kulluk unsurları, inkişafa başlar. İşte, orucun, ruhlara ve gönüller üzerindeki temizleyici tesiri budur. Böyle berraklaşmış temiz kalplerde, oruçlu bir kimse, hakkı hak, bâtılı bâtıl görmeye başlar. Hayrı, serden tefrik eder. Mukaddes latîfelerin kanalları, yolları oruçla açılır, temizlenir.

Oruçlunun Allah Teala yanında şerefi çok büyüktür. Peygamberimiz (A.S.V), Hak Tealâ'nın yüce ismine yemin ederek diyor ki:

"Oruçlu ağzın açlık kokusu, Cenâb-ı Mevlâ yanında misk kokusundan daha sevimlidir."

Cenâb-ı Hak, bir Hadis-i Kudsîde buyuruyor ki:

"Madem ki kulum yemesini, içmesini, cinsi arzusunu benim rızamı kazanmak için bırakmıştır. Onun sayısız ecrini doğrudan doğruya kendim veririm."

Diğer taraftan, Ramazan, millet olarak benliğimize, ruhumuza ve şuurumuza

silinmez bir mühür gibi nakşolunmuştur. Gecesiyle gündüzüyle, minarelerdeki mahyalar ve asumana yükselen ezan sesleriyle, camisi ve coşkun cemaatiyle, Kur'an'ların gürül gürül tilavetiyle, sofraların zengin bereketiyle, çocukların benzersiz sevinçleriyle Ramazan adeta her günü bir bayram sevincine çevirmekte ve yıldan yıla gelişen, kökleşen bir millî kültür halinde hayatımızın vazgeçilmez bir parçası olmaya devam etmektedir.

Her saati mübarek ve mukaddes olan Ramazan'ın, hele iftar ve sahur zamanları dualarımızın en çok kabul olunduğu vakitlerdir. Peygamberimiz Efendimiz şöyle buyuruyor:

“Oruçlunun iki neşesi vardır. Birisi iftar vaktinde, öbürü kıyamet günü Mevlâ'sına kavuştuğundadır.”

İhlâslı her müslüman, iftar vaktinde kalplere dökülen manevî feyzi az çok duyar, kalbinde yüksek bir inşirah hisseder. Bütün varlığıyla dergâh-ı İlahiye yönelir. Nura ve feyze müstağrak olur.

İftar vaktinde ehl-i iman birden muntazam bir ordu hükmüne geçer. Sultan-ı Ezelînin ziyafetine davet edilmiş bir surette akşama yakın, **“Buyurunuz!..”** emrini bekler gibi bir tavr-ı ubudiyetkârane gösterir.

İftar vakti, gönüllerde, ruhlarda bir cezbe-i lahutî uyandırır. İftar sofrasının etrafında toplanan herkes şendir, herkes mesrurdur. Nur-u iman içinde lemean eden o çehrelere beşaret ve saadet sanki semadan aksetmiştir. İftar anındaki bu keyfiyet tarifsiz bir şevk ve sürûrdur. Cennetasâ bir saadet içinde, günün en bereketli anı iftarla noktalanır.